

La mel com a Producte Forestal No Fuster

Pau Vericat Grau

Àrea de Gestió Forestal Sostenible

pau.vericat@ctfc.cat

Eva Moré Palos

Grup de plantes aromàtiques i medicinals

Àrea de Productes Forestals no Fusters

eva.more@ctfc.cat

Matins d'Innovació: Recerca en apicultura a Catalunya.

Casa de l'Agricultura. Barcelona, 12 de febrer de 2015

Apicultura i terrenys forestals

- Superfície forestal:
1.930.000 ha
(>60% de la sup. total)
- Superfície forestal
arbrada: 1.626.000 ha
(>50% sup. total)
- Increment IFN2-IFN3:
260.000 ha arbrades
- 80% superfície forestal
privada
- Increment biomassa
arbòria: 16 m³/ha
26.016.000 m³

(Font

- Boscos poc densos: 100.000 ha (5% de la sup. forestal)
- Matollars: 481.000 ha (24% de la sup. forestal)
- Prats i herbassars: 153.000 ha (7,5% sup. forestal)

(Font: MCSCV3)

Apicultura i terrenys forestals

Projecte “Con Sabor a Bosque” (2010)

Projecte “Mel i bosc: l’activitat apícola com a aprofitament forestal no fuster” (2011-2012)

La mel com a PFNF: mancances i oportunitats

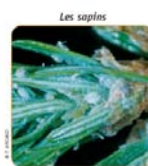
Quand les **forêts**
produisent du
miel...

Beaucoup d'espèces forestières sont mellifères

Les noisetiers

Le pollen,
abondant sur
les chatons,
fournit une
alimentation
précieuse en
fin d'hiver.

Les sapins

Le miellat,
un extrait sucré produit par des pucerons,
des psylles ou des cochenilles
sur les feuilles ou les aiguilles des arbres,
que les abeilles transforment en miel.

Les chênes

Les tilleuls

Les robiniers

Le nectar

des fleurs peut être abondant
chez certaines espèces et produire
des miels de très bonne qualité.

Quand les **forêts**
produisent du
miel...

Une sylviculture appropriée :

Former une bille de qualité
par des tailles de formation et
des élagages adaptés

Développer
le houppier
pour obtenir des floraisons
abondantes, en espaçant
progressivement les arbres

Avec de nombreuses espèces d'arbres et la végétation
de sous-bois, la forêt peut offrir des ressources mellifères
abondantes et diversifiées, qui confortent les populations
d'abeille et contribuent à la pollinisation
de nombreuses espèces végétales.

Des revenus complémentaires
qui peuvent alléger les frais de gestion
de la forêt

Une gamme de miels
originaux et diversifiés

Apicultura i terrenys forestals

Principals conclusions:

- **Desacoblament** entre tots dos sectors (forestal i apícola), a nivell d'activitat i d'administracions
- Manca d'integració de **l'activitat apícola en la gestió forestal**, planificació, infraestructures
- Manca de coneixements sobre la **capacitat productiva** de les comunitats vegetals (gestió de l'aprofitament)
- Manca de coneixements sobre la **gestió de la coberta forestal** amb objectius de millora de la productivitat apícola. Compatibilitat, sinèrgies.

Apicultura i terrenys forestals

Línies de R+D+I+T:

→ Estudi dels efectes de diferents factors ecològics i de gestió forestal sobre la producció apícola.

Efectes de la gestió forestal sobre la producció apícola.

Efectes dels canvis de la coberta vegetal sobre la producció de mel lligats al canvi d'usos dels terrenys forestals: tancament de l'estrat arbori, canvis en la composició del sotabosc.

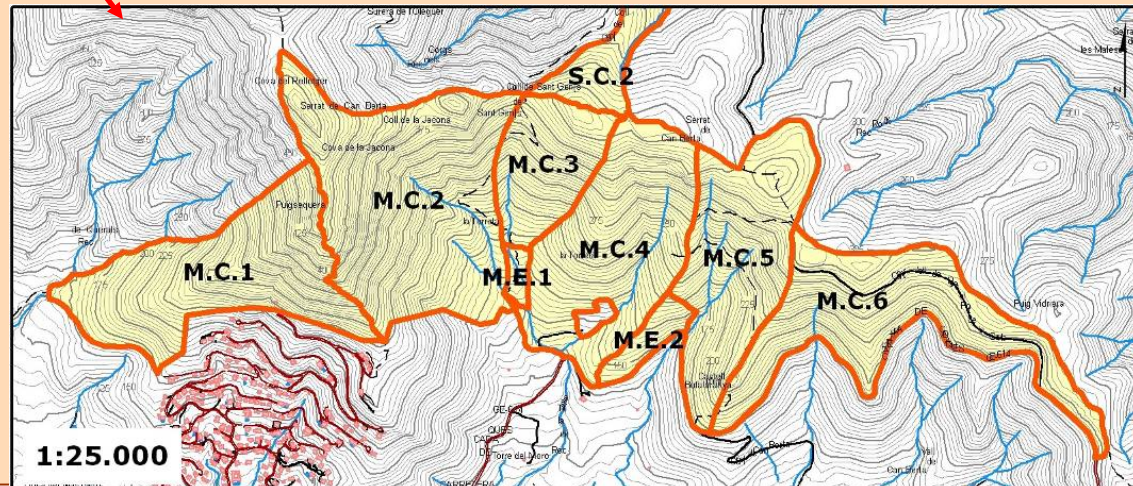
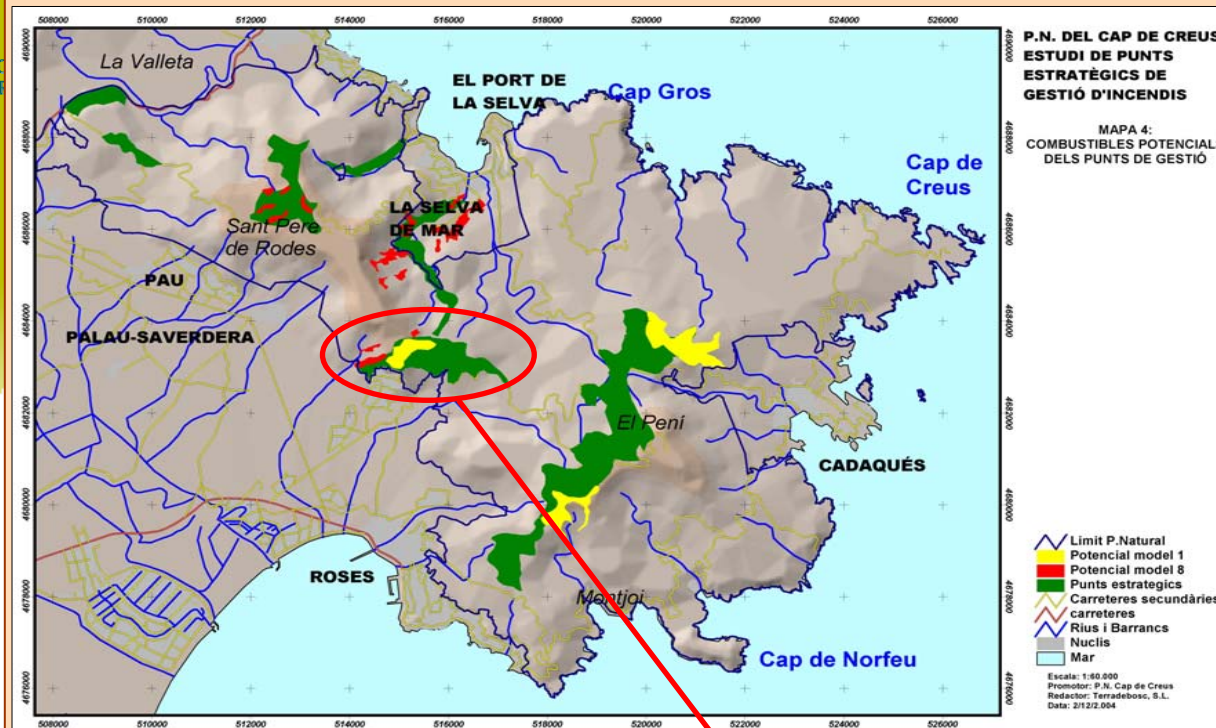
Efectes previsibles del canvi climàtic sobre la producció apícola.

Pastures, espais oberts

Visió integral el paisatge forestal: PEGs

PEGs, cremes prescrites, foc tècnic

Estabilització davant episodis de sequera

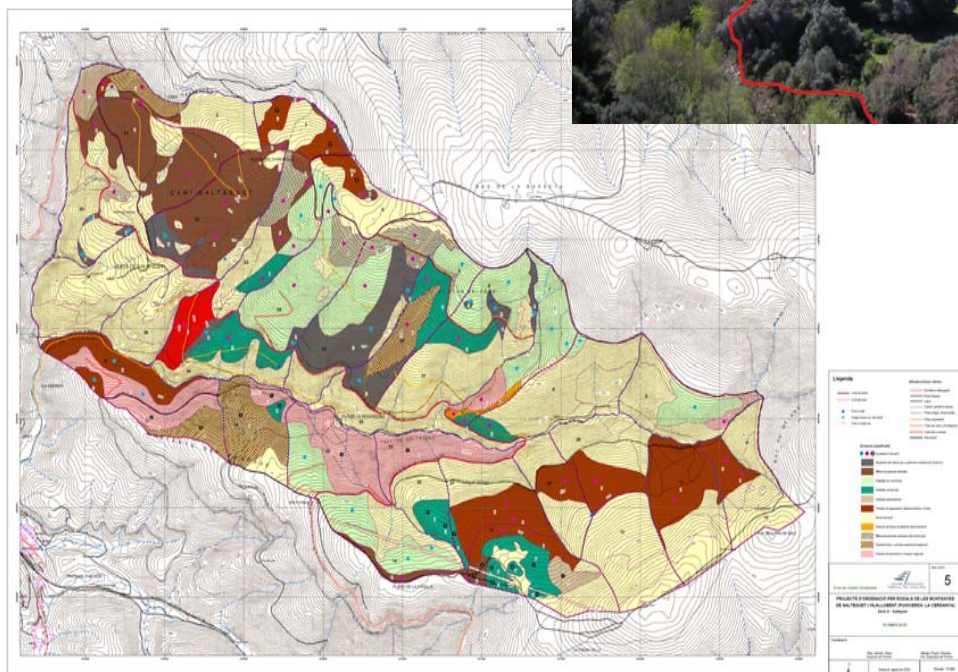

Foto: J. Camprodon

Integració de l'activitat apícola en els plans de restauració post-incendi.

Planificació forestal: configurar paisatges d'interès apícola.

Posada en valor de la mel
com a producte lligat a la
Gestió Forestal Sostenible

sabores de bosques sostenibles

CERTIFICACIÓN FORESTAL PEFC PARA LA INDUSTRIA AGROSILVESTRE

CULTIU PLANTES AROMÀTIQUES I MEDICINALS PER A L'APICULTURA

MELS MONOFLORALS:

farigola (*Thymus* sp.), romaní (*Rosmarinus officinalis*), etc.

ASSEGURAR FLORACIONS :

En èpoques de sequera:

romaní (amb reg de suport)

Per períodes:

juny: *Lavandula angustifolia*

juliol: *Lavandula x hybrida*

agost: *Lavandula latifolia*

FACILITAR ACCÈS A LA FLOR: radi d'acció proper

AFAVORIR LA AUTOCURACIÓ DE PARÀSITS:

Espècies (i quimiotips) rics en timol, carvacrol:

Thymus vulgaris, *Origanum* sp., *Satureja montana*

CULTIU PLANTES AROMÀTIQUES + APICULTURA

PRODUCCIÓ PERFUMERES: *Lavandula x hybrida*, *Lavandula angustifolia*

1. Obtenció mel: portar ruscós al camp.
2. Obtenció oli essencial:
es cull quan la planta està al 75% de la floració

CULTIU PLANTES MEDICINALS + APICULTURA

PRODUCCIÓ MEDICINALS:

Plantes medicinals que també són mel·líferes

Mels amb possibles propietats medicinals

**EQUILIBRI ENTRE L'OBTENCIÓ DE FLOR PER
HERBORISTERIA I LA PRODUCCIÓ DE MEL !!**

ARBÒRIES/ARBUSTIVES: *Tilia* sp. (flor), *Crataegus monogyna* (flor), *Abies alba* (gemmes, pinyes)

HERBÀCIES: *Hyssopus officinalis* (summitat florida), *Melilotus alba* (summitat florida), *Salvia* sp (fulla), *Taraxacum officinale* (planta, arrel), *Echinacea* sp. (planta, arrel).

CULTIU PLANTES MEDICINALS + APICULTURA

Salvia (*Salvia officinalis*, *Salvia lavandulifolia*)

1. Es deixa florir a la primavera: obtenció mel
2. Es talla en finalitzar floració
3. A la tardor es cull la fulla per herboristeria

Dent de lleó (*Taraxacum officinale*)

1. Dos primers anys: obtenció mel
2. Tardor 2on any: obtenció arrel per herboristeria

Equinàcia (*Echinacea purpurea*, *E. pallida*, *E. angustifolia*)

reforçants sistema immunitari

1. Tres primers anys: obtenció mel
2. Tardor 3r any: obtenció arrel per herboristeria

CULTIU COMBINAT:

Alzines tofoneres
+
Plantes aromàtiques
+
Apicultura

La mel com a Producte Forestal No Fuster

Pau Vericat Grau

Àrea de Gestió Forestal Sostenible

pau.vericat@ctfc.cat

Eva Moré Palos

Grup de plantes aromàtiques i medicinals

Àrea de Productes Forestals no Fusters

eva.more@ctfc.cat

